

elektrotechnisch aannemingsbedrijf

Postbus 24, 2600 AA Delft
Vulcanusweg 307, 2624 AV Delft
Telefoon : 015-251 3013
Telefax : 015-215 3070
Website : www.devest.nl

Noodverlichting

Noodverlichting is een belangrijk onderdeel van de veiligheidsvoorzieningen in gebouwen. Het treedt automatisch in werking zodra de netspanning uitvalt. Noodverlichting stelt mensen in staat om vluchtroutes snel en veilig het gebouw te verlaten.

Planmatig zorgen voor de veiligheid van mensen is niet alleen wettelijk verplicht, maar bovenal ook een verantwoordelijkheid voor ieder bedrijf.

Om de kwaliteit van de veiligheid binnen uw gebouw of organisatie te verbeteren, is het van cruciaal belang dat de noodverlichting op basis van vakkundig advies conform de huidige normen wordt ingericht. Bovendien dient de noodverlichting professioneel te worden geïnstalleerd, zodat het optimaal en duurzaam functioneert.

In feite doen twee wetten een uitspraak over noodverlichting. Deze worden aangevuld door een aantal normen. Op deze pagina worden kort toegelicht:

- Het Bouwbesluit
- De Arbo-wet
- De Normering

Het Bouwbesluit

In de Model Bouwverordening, gebaseerd op het bouwbesluit, wordt verwezen naar een tweetal NEN normen: de NEN-EN 1838 en de NEN 6088.

Het Bouwbesluit bevat de minimum bouwtechnische voorschriften voor nieuw te bouwen bouwwerken. Hier zijn algemene eisen gedefinieerd ten aanzien van noodverlichting. Voor de uitvoering hiervan verwijst het naar de Gemeentelijke Bouwverordening. Deze Gemeentelijke Bouwverordening is gebaseerd op de Model Bouwverordening, opgesteld door V.N.G..

De Arbo-wet

In het kader van de Arbo-wet is het Arbeidsomstandighedenbesluit van kracht. In dit besluit staat de veiligheid en gezondheid op arbeidsplaatsen centraal. Als gevolg van deze regelgeving berust bij de werkgever de verplichting hiervoor zorg te dragen.

De werkgever is verplicht te zorgen voor de aanwezigheid van vluchtwegen en nooduitgangen. Ook noodverlichting is in dit kader één van de noodzakelijke voorzieningen. Deze dient een veilig gebruik van de vluchtwegen en nooduitgangen mogelijk te maken.

Normering

Hieronder vindt u een kort overzicht van de meest relevante normen omtrent noodverlichting.

NEN-EN 1838:

Deze norm definieert lichttechnische voorschriften waaraan noodverlichting in gebouwen moet voldoen. De NEN-EN 1838 biedt concrete eisen omtrent de omstandigheden en verantwoordelijkheden bij de inrichting van een noodverlichtingsinstallatie.

NEN 6088:

Deze norm geeft producteisen en bepalingsmethoden voor vluchtwegaanduiding. Zij bepaalt onder andere welke pictogrammen voor vluchtwegaanduiding mogen worden gebruikt.

NEN 1010:

Ook de NEN 1010 stelt eisen waaraan een noodverlichtingsinstallatie moet voldoen. Naast vluchtwegverlichting eist de NEN 1010 ook noodverlichting voor zogenaamde kritieke ruimten.

De NVFN heeft als doelstelling het verschaffen van duidelijkheid omtrent regelgeving en normering. Hiervoor nemen NVFN leden zitting in nationale en internationale commissies die zich bezighouden met de totstandkoming van normen. Bovendien stimuleert de NVFN het kwaliteitsniveau van noodverlichtingsinstallaties op de Nederlandse noodverlichtingsmarkt.

Eenvoudig gezegd vallen onder de term noodverlichting volgens de NEN-EN 1838 vluchtrouteverlichting, anti-paniekverlichting en verlichting van werkplekken met verhoogd risico. Op deze pagina lichten wij deze begrippen kort toe.

Vluchtrouteverlichting

De vluchtrouteverlichting moet zeker stellen, dat de vluchtmogelijkheden goed kunnen worden herkend en op een veilige manier kunnen worden gebruikt. Vluchtrouteverlichting bestaat uit de vluchtwegverlichting (verlichting van de route zelf) en vluchtwegaanduiding. Vluchtwegaanduiding bestaat uit beeldtekens, de pictogrammen. Deze wordt in detail beschreven in de [NEN 6088](#).

Anti-paniekverlichting

Deze verlichting dient paniek te voorkomen en personen in staat te stellen een plaats te bereiken waar de vluchtroute kan worden herkend.

Verlichting van werkplekken met verhoogd risico

Deze dient ervoor te zorgen dat personen, die door het wegvallen van verlichting in een mogelijk gevaarlijke situatie verkeren, voldoende licht hebben om een gevaarlijk proces af te sluiten en aansluitend veilig te vluchten.

Decentraal of centraal

Afhankelijk van waar de energiebron zich bevindt kent noodverlichting twee manieren van energievoorziening: decentraal en centraal.

- Decentrale noodverlichting wordt aangesloten op de normale netspanning. In geval van nood schakelt de armatuur over op een batterij die zich in de armatuur zelf bevindt. Iedere armatuur heeft dus haar eigen energiebron.

Centrale noodverlichtingsarmaturen worden gevoed door een centraal opgestelde energiebron, een centrale voedingskast. Er worden dus meerdere armaturen op één energiebron aangesloten. Bij netspanningsuitval schakelt de centrale voedingskast

Uitzonderingen daargelaten...

Wanneer is een centrale noodverlichtingsinstallatie boven een decentraal systeem te verkiezen?

- In ruimten met een hoge omgevingstemperatuur; de levensduur van de, zich in decentrale armaturen bevindende NiCd batterijen, kan fors achteruitgaan.
- In situaties waar hoge lichtopbrengsten vereist zijn. Bij werkplekken met verhoogd risico bijvoorbeeld, dienen in noodgevallen eerst bepaalde processen te worden beëindigd.
- Als noodverlichtingsarmaturen moeilijk te bereiken zijn. Bij centrale noodverlichting bevinden zich de batterijen in de kast. Men hoeft dus niet de moeite te doen om bij ieder armatuur afzonderlijk de batterij te verwisselen.

Onderhoud

Het belang van een optimaal functionerende noodverlichtingsinstallatie houdt niet op bij het installeren van kwalitatief hoogwaardige producten. Om zeker te stellen dat de noodverlichting op een cruciaal moment functioneert is ook regelmatig preventief onderhoud noodzakelijk.

Meer nog dan dat, u heeft de verplichting uw noodverlichting goed te onderhouden. Dit bent u in eerste instantie verplicht aan uzelf maar zeker ook aan officiële instanties. Het onderhouden van noodverlichting is meer dan alleen controleren of de lamp die aanwezig is brandt. De noodverlichting dient ten allen tijden te functioneren om in noodsituaties dat te doen waarvoor het gemaakt is: het aangeven en verlichten van de vluchtweg.